

अनाथ या प्रवर्गातील मुला/मुलींना शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्क अदा करणेकरीता “अनाथ विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्क देणेबाबत योजना” या योजनेच्या लेखाशिर्षास मान्यता देणेबाबत व निधी वितरीत करणेबाबत...

महाराष्ट्र शासन

महिला व बाल विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक- अनाथ- २०२५/प्र.क्र.१८४/का-०३

नविन प्रशासन भवन, तिसरा मजला,

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक- ०९ फेब्रुवारी, २०२६

वाचा:-

१.उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग यांचे शासन निर्णय क्र. शिष्यवृ-२०२४/प्र.क्र.१०५/तांशि-४

दि. ०८.०७.२०२४.

२. महिला व बाल विकास विभाग शासन निर्णय क्र. अनाथ- २०२४/प्र.क्र.१३/का-०३,

दि. १७.०७.२०२५.

प्रस्तावना :-

उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाच्या उपरोक्त वाचा क्र.१ येथील शासन निर्णयान्वये व्यावसायिक अभ्यासक्रमास प्रवेश घेणाऱ्या आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक (EWS), सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्ग (SEBC), तसेच इतर मागास वर्ग (OBC) या प्रवर्गातील मुलींना शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्काच्या ५० टक्के ऐवजी १०० टक्के लाभ अनुज्ञेय करण्यात आला आहे. तसेच शैक्षणिक शुल्क व परीक्षा शुल्क यामध्ये १०० टक्के सवलत देण्याच्या योजनेचा लाभ, ज्या अनाथ बालकांचे/कुटुंबाचे वार्षिक उत्पन्न रु.८.०० लाख किंवा त्यापेक्षा कमी आहे, अशा व्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी नवीन प्रवेशित तसेच पूर्वीपासून प्रवेशित असलेल्या (अर्जाचे नुतनीकरण केलेल्या), महिला व बाल विकास विभाग, शासन निर्णय दि.०६.०४.२०२३ मध्ये नमूद केलेल्या "संस्थात्मक" व "संस्थाबाह्य" या वर्गवारीमध्ये समाविष्ट होणाऱ्या अनाथ मुले व मुली यांनासुद्धा अनुज्ञेय करण्यात आला आहे.

२. सदर शासन निर्णयातील तरतूदी विचारात घेऊन महिला व बाल विकास विभागाअंतर्गत निर्गमित केलेल्या अनाथ प्रमाणपत्र धारक व्यावसायिक अभ्यासक्रमास प्रवेश घेणाऱ्या मुला-मुलींना शैक्षणिक शुल्क व परीक्षा शुल्क यामध्ये १०० टक्के लाभ मंजूर करणेबाबत वाचा क्र. २ येथील शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आलेली आहे. सदर योजनेकरीता वित्त विभागाने उपलब्ध करून दिलेले लेखाशिर्ष मागणी क्र. एक्स-०१, २२३५- सामाजिक सुरक्षा व कल्याण, ०२- समाज कल्याण, १०२-बाल कल्याण, २२-अनाथ

मुलांसाठी योजना, (२२)(१) अनाथ विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्क देणेबाबत योजना (कार्यक्रम), (२२३५-D८६५) या लेखाशिर्षाखाली ३१, सहाय्यक अनुदान (वेतनेत्तर) या लेखाशिर्षास मान्यता देण्याची तसेच सदर योजनेकरीता हिवाळी अधिवेशनामध्ये पुरवणी मागणीद्वारे उपलब्ध करून देण्यात आलेला निधी आयुक्त, महिला व बाल विकास, आयुक्तालय, पुणे यांना वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय :-

“अनाथ विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्क देणेबाबत योजना” या योजनेकरीता पुढीलप्रमाणे लेखाशिर्षास मान्यता देण्यात येत आहे.

अ.क्र.	मागणी क्र/	मराठी	इंग्रजी
		मागणी क्र.एक्स-०१	Demand No. X-१
१.	प्रधान शीर्ष / Major Head	२२३५- सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	२२३५-Social Security and Welfare
२.	उप प्रधान शीर्ष / Sub Major Head	०२- समाज कल्याण	०२-Social Welfare
३.	गौण शीर्ष / Minor Head	१०२-बाल कल्याण	१०२- Child Welfare
४.	गट शीर्ष /Group Head	२२-अनाथ मुलांसाठी योजना	२२- Scheme for Orphans
५.	उप गट शीर्ष / Sub Group Head	(२२)(१) अनाथ विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्क देणेबाबत योजना (कार्यक्रम) २२३५-डी८६५	(२२) (१) Scheme for providing education fee and examination fee to Orphan Students (Scheme)२२३५-D८६५
६.	बाब/object head	३१, सहाय्यक अनुदान (वेतनेत्तर)	३१, Grants-in-aid (Non-Salary)

२. व्यावसायिक अभ्यासक्रमास प्रवेश घेणाऱ्या अनाथ प्रमाणपत्र धारक मुला-मुलींना शैक्षणिक शुल्क व परीक्षा शुल्क अदा करणेकरीता मागणी क्र. एक्स-०१, २२३५- सामाजिक सुरक्षा व कल्याण, ०२- समाज कल्याण, १०२-बाल कल्याण, २२-अनाथ मुलांसाठी योजना, (२२)(१) अनाथ विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्क देणेबाबत योजना (कार्यक्रम), (२२३५-D८६५) या लेखाशिर्षांतर्गत ३१, सहाय्यक अनुदान (वेतनेत्तर) या बाबीकरीता सन २०२५-२६ या वर्षाकरीता विधान मंडळाच्या हिवाळी अधिवेशनात पुरवणी मागणीद्वारे अर्थसंकल्पित केलेला रु. ६०.०० लक्ष (अक्षरी रूपये साठ लक्ष फक्त) इतका निधी आयुक्त, महिला व बाल विकास, आयुक्तालय, पुणे यांना वितरीत करण्यास या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे.

३. सदर योजनेअंतर्गत सन २०२४-२५ व सन २०२५-२६ या शैक्षणिक वर्षाकरीता लाभार्थ्यांनी सादर केलेल्या अर्जांनुसार निधी वितरीत करण्यात यावा.

४. सदर योजनेंतर्गत वितरीत निधीचा विनियोग करण्यासाठी आयुक्त, महिला व बाल विकास, पुणे यांना नियंत्रक अधिकारी तथा संनियंत्रक तसेच आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.
५. आयुक्त, महिला व बाल विकास, पुणे यांनी सदर निधी खर्च करतांना वाचा क्र. २ येथील शासन निर्णयातील अटी व शर्ती तसेच, वित्त व नियोजन विभागाने वेळोवेळी निर्गमित केलेले आदेश, सूचना, परिपत्रके, अटी व शर्तीचे काटेकोरपणे पालन करावे. तसेच सदर निधीच्या खर्चाबाबतचे उपयोगिता प्रमाणपत्र विहित नमुन्यामध्ये शासनास सादर करावे.
६. हा शासन निर्णय, वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. १५ /व्यय-६ दिनांक २६/०१/२०२६ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.
७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२६०२०९१७२२४०५९३० असा आहे. सदरचा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(दिपाली तिडके)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा.अध्यक्ष/उपाध्यक्ष / सदस्य, विधानसभा/ विधानपरिषद, विधानमंडळ, मुंबई
४. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा/ विधानपरिषद, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
५. मा. मंत्री/ राज्यमंत्री, महिला व बाल विकास यांची खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
६. सचिव, महिला व बाल विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
७. प्रधान सचिव (व्यय), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
८. आयुक्त, महिला व बाल विकास आयुक्तालय, पुणे
९. महालेखापाल - महाराष्ट्र-१/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई / नागपूर
१०. महालेखापाल - महाराष्ट्र-१/२ (लेखा परिक्षा), मुंबई / नागपूर
११. सर्व उपसचिव, सर्व अवर सचिव, महिला व बाल विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१२. उपायुक्त (बाल विकास), महिला व बाल विकास आयुक्तालय, पुणे
१३. कक्ष अधिकारी, वित्त विभाग (व्यय-६/ अर्थसंकल्प-७), मंत्रालय, मुंबई
१४. कक्ष अधिकारी, नियोजन विभाग (का-१४७२), मंत्रालय, मुंबई
१५. कक्ष अधिकारी (अर्थसंकल्प), महिला व बाल विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना सदर निधी बी.डी.एस. प्रणालीवर वितरीत करण्याच्या विनंतीसह अग्रेषित.
१६. सर्व जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी.
१७. सर्व कार्यासने, महिला व बाल विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१८. निवड नस्ती, का-०३.